

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи концессияҳо

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1997, №10, мод.125)

Ин Қонун принципҳои асосии амалӣ гардонидани фаъолияти хоҷагидорӣ концессиониро дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар ва муносибатҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва дигар муносибатҳои вобаста ба фаъолияти мазкурро муайян менамояд.

I. ҚОИДАҲОИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳуми истилоҳоте, ки дар қонун истифода мешаванд

Концессия (ичозат, гузашт) — аҳднома дар бораи бо шартҳои муайян ба инвестори (сармоядори) хориҷӣ муваққатан ба истифода додани корхонаҳо (иттиҳодияҳо), замин бо ҳуқуқи истихроҷи канданиҳои ғоиданок, сохтмони объектҳо, инчунин обҳо, фазои обу ҳаво, олами ҳайвоноту наботот, захираҳои дигари табиӣ, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст.

Аҳдномаи концессия — мувофиқатномае, ки аз рӯи он мақомоти ваколатдори давлатӣ ё мақомоти ҳокимияти давлатии маҳалло замин, захираҳои дигари табиӣ, корхонаҳо (иттиҳодияҳо), дигар амволи давлатиро, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, дар доираи салоҳияти худ ба сармоягузори хориҷӣ ба истифодаи муваққатӣ медиҳанд.

Сармоягузори хориҷӣ — шахсияти ҳуқуқӣ ё воқеии давлати хориҷӣ, ки сармояшро ба муддати дароз барои фаъолияти хоҷагии кишвари дигар мавриди истифода қарор медиҳад.

Концессиядор — сармоягузори хориҷӣ, ки бо ӯ қарордоди концессия имзо шудааст.

Объектҳои концессия — намудҳои хоҷагидорӣ, ки ба муваққатан манзури сармоягузори хориҷӣ қардани амвол, қитъаҳои замин, захирҳои зеризаминӣ, ҳамчунин захираҳои дигари табиӣ, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ кардааст, алоқаманданд.

Субъектҳои концессия — тарафҳои, ки дар муносибатҳои концессионӣ ширкат доранд.

Мақомоти концессионӣ — мақомоти аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ваколатдоршуда ва ё мақомоти ҳокимияти давлатии маҳалло, ки ба онҳо ҳуқуқ дода шудааст бо тартиби муайянгардида бо масъалаҳои концессия машғул шаванд.

Моддаи 2. Танзими қонунии фаъолияти концессионӣ

Муносибатҳои ҳуқуқиро, ки дар ҷараёни фаъолияти концессионӣ ба миён меоянд, ҳамин Қонун ва санадҳои дигари қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим менамоянд.

Моддаи 3. Асоси фаъолияти концессионӣ

Фаъолияти концессионӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар заминаи зайл сурат мегирад:

ғоиди ҳамдигар;

интиҳоби концессиядорон дар асоси озмун ва музоҷада;

даҳолат накардан ба фаъолияти хоҷагии концессиядор, ки мутобиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад;

риояи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар соҳаи ҳифзи замин, қаъри замин, ҳифзи меҳнат, истифодаи табиат, об ва ҳифзи муҳити зист, беҳатари экологӣ ва санитарию гигиенӣ, суғурта ва таъминоти иҷтимоӣ;

истеҳсоли маҳсулоти аз ҷиҳати экологӣ беҳатари мутобиқи стандарту санадҳои меъерии Ҷумҳурии Тоҷикистон, агар қарордодҳои байналхалқӣ ё мувофиқатномасо, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон дар онҳо иштирок дорад, тартиби дигарро пешбинӣ накарда бошанд.

Моддаи 4. Муносибатҳои моликият ҳангоми фаъолияти концессионӣ

Ба концессия супурдани иншоот маъноӣ ба концессиядор додани ҳуқуқи моликияти иншоот ва ё

хукуки бемӯҳлат иҷро намудани вазифаҳои муайяни давлатро надорад.

Маҳсулот ва даромаде, ки концессиядор дар натиҷаи фаъолияти концессионӣ мегирад, дар ҳаҷми муайянкардаи аҳдномаи концессия моликияти ӯ мебошад.

Ҷумҳурии Тоҷикистон барои харидани маҳсулоти концессиядор ҳаққи аввалиятро дорад.

II. САЛОҲИЯТИ МАҚОМОТИ ҲОКИМИЯТИ ДАВЛАТӢ ВА ИДОРА ДАР СОҲАИ ТАНЗИМИ МУНОСИБАТҲОИ КОНЦЕССИОНӢ

Моддаи 5. Идораи давлатӣ дар соҳаи муносибатҳои концессионӣ

Идораи давлатӣ дар соҳаи муносибатҳои концессионӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё мақомоти ваколатдори давлатӣ, ҳамчунин аз тарафи мақомоти ҳокимияти давлатии маҳалло сурат мегирад.

Моддаи 6. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дар соҳаи муносибатҳои концессионӣ иҷрои корҳои зерин дар салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад:

таҳияи барномаҳои самтҳои афзалиятноки фаъолияти концессионӣ;

муқаррар намудани тартиби экспертизаи давлатии лоиҳа ва барномаҳои концессионӣ;

муқаррар намудани тартиби бақайдгирии аҳдномаҳои концессия ва ташкили назорати риояшудани онҳо;

муайян намудани феҳристи иншооте, ки ба концессия дода намешаванд ва ё ба концессия дода шуданашон маҳдуд карда мешавад;

имзои аҳдномаҳои концессия ҷиҳати истифодаи замин, қазри замин, обҳо, фазои обу ҳаво, олами ҳайвонот ва наботот, дигар захираҳои табиӣ, корхонаҳо (иттиҳодияҳо), дигар амволи давлатӣ, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст;

ҳалли масъалаҳои дигар соҳаи муносибатҳои концессионӣ мутобиқи қонунгузори.

Моддаи 7. Салоҳияти мақоми ваколатдори идораи давлатӣ.

Дар соҳаи муносибатҳои концессионӣ корҳои зерин дар салоҳияти мақоми ваколатдори идораи давлатӣ мебошанд:

ташкил намудан ва гузаронидани озмуну музоядаҳо;

бастанӣ аҳдномаҳои концессия ба ҳадди ваколатҳояш;

ташкили назорати риояи шартҳои аҳдномаҳои концессия;

ҳалли масъалаҳои дигар дар асоси қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 8. Салоҳияти мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар маҳалло

Иҷрои корҳои зерин дар соҳаи муносибатҳои концессионӣ дар салоҳияти мақомоти ҳокимияти давлатии маҳалло мебошанд;

тавсифи иншооти дар ихтиёрашонбуда, ки метавон аз рӯи онҳо аҳдномаҳои концессия баст;

ташкил ва гузаронидани озмуну музоядаҳо аз рӯи иншооти дар ихтиёрашонбуда;

имзои аҳдномаҳои концессия ба ҳадди ваколатҳояшон, ҳамчунин мувофиқа намудани шартҳои аҳдномаҳои дигари концессия аз рӯи иншооте, ки дар қаламрави онҳо воқеъ мебошанд;

ҳалли масъалаҳои дигар мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон.

III. ТАРТИБ ВА ШАРТҲОИ ДОДАНИ КОНЦЕССИЯҲО

Моддаи 9. Таҳияи пешниҳодоти концессионӣ

Пешниҳодоти концессиониро мақомоти концессионӣ бо дарназардошти аҳамият ва зарурати иқтисодии онҳо барои Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиб медиҳанд. Дар пешниҳодот навъи фаъолият муайян карда мешавад ва он феҳристи амволи таҳвилшавандаро дар бар мегирад.

Моддаи 10. Тартиби додани концессияҳо

Концессияҳо дар асоси озмун ва музоядаҳо дода мешаванд. Дар мавридҳои истисноӣ бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон концессияҳо дар асоси гуфтушуниди мустақими байни мақомоти концессионӣ ва сармоягузори эътимоднок дода мешаванд.

Усули бо роҳи озмун ва ё музояда додани концессияҳо мақоми концессионӣ интихоб менамояд.

Тартиб ва шартҳои озмуну музоядаҳо барои додани концессия Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мекунад.

Дархостҳои иштирокчи дар озмун ва музояда концессиядорони ҷазманд ба мақоми концессионӣ мефиристанд.

Дархост бояд дорои чунин маълумот бошад:

а) маълумот дар бораи концессиядор, аз ҷумла дар бораи маҳали фаъолияти асосиаш, муносибатҳои мутақобилаи хоҷагаш бо ҳамкорони молиявӣ ва истеҳсолӣ;

б) маълумот дар бораи имкониятҳои молиявии концессиядор, ки барои иҷрои корҳои пешбинишуда заруранд;

в) маълумот дар бораи имкониятҳои техникаю технологияи концессиядор, ҳамчунин корхонаҳои дигаре, ки ба ҳайси паймонкор (пудратчӣ) ҷалб карда мешаванд;

г) ахбор дар бораи фаъолияти ояндаи концессиядор — дархостдиҳанда, ба шумули рӯйхати давлатҳое, ки таъи 5 соли охир дар онҳо фаъолият кардааст;

д) нияти дархостдиҳанда дар бораи шартҳои истифодаи концессия, аз ҷумла барномаи кор ва хароҷоти он;

е) концессия барои кадом давра талаб карда мешавад.

Дархости концессияи истихроҷи канданиҳои фойданок бояд бар илова дорои чунин маълумот бошад;

ж) маълумот дар бораи концессияи таҳқиқ ва натиҷаи истифодаи он, дар сурати мавҷуд будани чунин маълумот;

з) ҳаҷм ва мӯҳлати эътимолии оғози истихроҷи канданиҳои фойданок.

Хабари гузаронидани озмуну музоядаҳо аз рӯи концессия дар мӯҳлати муқарраршуда дар воситаҳои ахбори оммавӣ бо зикри вақту ҷои гузарондани онҳо, ҳамчунин мӯҳлати пешниҳоди дархостҳо ҷоп карда мешавад.

Дархости иштирокчи дар озмун ва (ё) музояда дар мавридҳои зерин қабул карда намешавад:

агар мӯҳлати муқарраргардидаи дархости додани концессия вайрон карда шуда бошад;

агар дархосткунанда оиди имкониятҳои молиявию техникаш маълумоти нодуруст дода бошад.

Моддаи 11. Бастанӣ аҳдномаи концессия ва мазмуни он

Аҳдномаи концессия миёни сармоягузори хориҷӣ ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё мақоми дахлдори концессионӣ баста мешавад ва аз лаҳзаи қайди давлатӣ шуданаш эътибор пайдо мекунад.

Аҳдномаи концессия ин чизҳоро дар бар мегирад;

мавзӯи қарордод, номгӯӣ ва арзиши амволи таҳвилшаванда;

ҳудуди қитъаҳои замин ва сарватҳои зеризаминӣ, фазои обу ҳаво;

мӯҳлати эътибори аҳдномаи концессия ва оғози кор;

ҳуқуқи вазифаҳои тарафҳо;

ҳаҷм, тартиб ва мӯҳлати пардохти андозҳои муқарраршуда ва пардохтҳои дигар тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;

ҳиссаи маҳсулот ва фойдаи ҳолиси концессиядор ва мақоми концессионӣ;

ҳаҷми қайдшудаи маблағгузори ҳарсола ва мӯҳлати ҷудо намудани маблағ, ҳамчунин ҳаҷми маҳсулот мувофиқи нақшаи корчаллонӣ;

талабот оиди ҳифзи муҳити зист, бехатарии кор ва ҳифзи қаъри Замин;

ҳулосаи экспертизаи давлатии экологӣ;

ҳуқуқи тарафҳо ба маълумоте, ки дар ҷараёни фаъолияти концессионӣ ба даст меояд;

шартҳои кироягирӣ ва таълим, суғурта ва ғимояи иҷтимоии коркунон, ки хилофи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон нестанд;

тартиб, шароит ва мӯҳлати баргардонидани ашёи қарордод, барқарор намудан ва аз нав киштбоб гардонидани он;

оқибати ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва ташкилӣ дар сурати рӯй додани воқеаҳои фавқуллода ва рафънопазир;

тартиби ҳалли баҳсу мунозира ва масъулияти тарафҳо барои вайрон кардани шартҳои аҳднома; кафолатҳои молиявии тарафҳо, суроғаҳои ҳуқуқӣ ва реквизиҳои (маълумоти) бонкӣ; шартҳои тағйир додан ва қатъ намудани аҳдномаи концессия.

Ба аҳдномаи концессия шартҳои дигаре, ки ҳилофи қонунгузории амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон нестанд, дохил карда шуда метавонанд.

Моддаи 12. Пардохтҳои концессиядор

Концессиядор ин пулҳоро мепардозад:

пули бақайдгирии давлатии аҳдномаи концессия;

пули концессия мувофиқи тартиби муайянкардаи аҳдномаи концессия;

андозҳо ва пардохтҳои дигаре, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардааст.

Моддаи 13. Мӯҳлати эътибори аҳдномаи концессия

Аҳдномаи концессия вобаста ба хусусияти техникаию иқтисодии иншооти ба концессия супурдашаванда барои мӯҳлати на бештар аз 50 сол имзо карда мешавад. Кони қанданиҳои фойданок, ки хароҷоти зиёдеро металабад ва давраи пӯшонидани хароҷоташ тулонӣ аст, истисно мебошад.

Дар ин маврид мӯҳлати аҳдномаи концессия бо мӯҳлате, ки барои пурра ба қор андохтани қон зарур аст, муайян карда мешавад, вале на бештар аз 99 сол.

Баъди гузаштани мӯҳлати аҳдномаи концессия концессиядоре, ки шартҳои аҳднома софдилона иҷро кардааст, барои тамдиди аҳдномаи кӯтоҳмуддат ва миёнамуддат зиёдтар ҳуқуқ дорад.

Моддаи 14. Тағйир додан ва қатъ кардани аҳдномаҳои концессия

Шартҳои аҳдномаи концессия мувофиқи тартиби муқарраркардаи аҳднома ва ё бо мувофиқати тарафҳо тағйир дода мешаванд.

Аҳдномаи концессия дар сурати шартҳои аҳдномаи концессияро вайрон кардани яке аз тарафҳо бо ризояти тарафҳо ё бо қарори суд ва инчунин аз тарафи мақоми концессионӣ дар сурати ошкор намудани маълумоти нодуруст, ки концессиядор ҳангоми бастании аҳднома додааст, қатъ шуда метавонад.

Аҳдномаи концессия аз лаҳзаи аз фехристи давлатӣ хориҷ карда шуданаш қатъ мегардад.

Моддаи 15. Гузаштани ҳуқуқи вазифаҳо аз рӯи аҳдномаҳои концессия

Дар мавриди аз нав ташкил шудани яке аз тарафҳои аҳдномаи концессия ҳуқуқи вазифаҳои он ба ворисони қонунӣ мегузаранд, ба шарте ки бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё бо шартҳои аҳднома тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

Ҳуқуқҳои худро ба шахсони сеюм гузашт кардани концессиядор пурра ва ё қисман ба шахсони сеюм супурдани иншооти аҳдномаи концессия мумкин нест.

Моддаи 16. Суғурта

Концессиядор қорҳои таваккалии аҳдномаҳои концессия, фаъолияти концессионӣ ва қормандонро мустақилона суғурта мекунад.

IV. ҲУҚУҚУ ВАЗИФАҲОИ КОНЦЕССИЯДОР

Моддаи 17. Ҳуқуқи концессиядор

Концессиядор ҳуқуқ дорад:

дар асоси қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва аҳдномаи концессия аз мағлаби қарордод истифода намояд, дар қаламрави мавриди истифодааш биноҳо, иншоот, роҳҳои фаръӣ, роҳҳои васеи мошингард, хатҳои алоқаи телеграфу телефон созад;

бо мувофиқаи мақоми концессионӣ ва дар сурати мусбат будани экспертизаи экологӣ ва таркиби амвол тағйирот дарорад, қорхонаро наву васеъ кунад, бо техникаи нав, ки арзиши онро зиёд мекунад,

таҷҳизонад;

барои эҳтиёҷоти корхона ва барои эҳтиёҷоти шахсии коркунон амволи маводи зарурии худро ворид намояд;

амволу маҳсулоташро содир намояд;

аз амали ғайриқонунии мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ашхоси мансабдори онҳо, инчунин ташкилотҳои кооперативӣ, ҷамъиятӣ ва шахсони хусусӣ ба суд шикоят кунад.

Концессиядор ҳамчунин ҳуқуқҳои дигаре дорад, ки онҳоро қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардааст.

Моддаи 18. Вазифаҳои концессиядор

Концессиядор вазифадор аст:

шартҳои аҳдномаи концессияро риоя кунад;

фаъолияти хоҷагии худро фақат дар асоси қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва аҳдномаи концессия ба роҳ монад;

мувофиқи тартиби муқарраркардаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб гирад ва ҳисобот диҳад;

амвол ва объектҳоеро, ки дар асоси аҳднома ба вай дода шудаанд, ба мақомоти концессионӣ баргардонад, ҳамчунин дар мӯҳлати ду моҳи баъди анҷоми амали аҳдномаи концессия ва ё қатъ шудани он ба амволи худ ихтиёрдорӣ намояд;

вазифаҳои дигареро, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардааст, иҷро намояд.

Моддаи 19. Фоидаи концессиядор

Фоидае, ки баъди пардохти андоз ва пардохтҳои дигар дар дасти концессиядор боқӣ мемонад, комилан ба ихтиёри ӯ мегузарад.

V. ҚОИДАҲОИ НИҲОӢ

Моддаи 20. Тартиби баррасии баҳс

Баҳси байни концессиядор ва мақоми концессионӣ бояд дар судҳои иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ шавад, ба шарте ки дар аҳдномаҳо ва мувофиқатномаҳои байналхалқии Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад.

Баҳси концессиядорон бо корхонаҳои давлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва ашхоси дигари ҳуқуқию воқеии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳамчунин баҳси байни концессиядорон аз рӯи масъалаҳои фаъолиятшон бояд дар судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин бо маслиҳати тарафҳо дар судҳои иқтисодӣ ва ҳақамии хориҷӣ баррасӣ шаванд.

Моддаи 21. Ҷавобгарии субъектҳои муносибатҳои концессионӣ

Тарафҳое, ки аҳдномаи концессияро имзо кардаанд, барои иҷро накардан ё дуруст иҷро накардан мувофиқи тартиби пешбиникардаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошанд.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

ш. Душанбе 15 май соли 1997

№ 429

Э. РАҲМОНОВ

**ҚАРОРИ
МАҶЛИСИ ОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**Оиди тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи
концессияҳо»**

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1997, №10, мод.126)

Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи концессияҳо» аз рӯзи интишори расмиаш мавриди амал қарор дода шавад.
2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муддати 3 моҳ асноди зайдро таҳия ва тасдиқ намояд;
Низомнома дар бораи тартиби гузаронидани озмунҳо ва музолядаҳо барои додани концессияҳо;
Низомнома дар бораи тартиби бақайдгирии концессияҳо ва дар бораи назорати иҷрои шартҳои аҳдномаҳои концессия;
рӯйхати иншооте, ки ба концессия дода намешавад;
дар бораи ба қонунгузорию қорӣ ворид кардани тағйироту иловҳо бинобар қабул шудани Қонуни мазкур тақлифҳо пешниҳод намояд;
қарорҳои худро ба ҳамин Қонун мутобиқ гардонад.

**Раиси Маҷлиси
Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе 15 май соли 1997
№ 430**

С. РАҶАБОВ